

T.I. VERIGA PRAVICE

Policija -> Državno tožilstvo -> Sodišče

- Terminologija:

Policija: organ odkrivanja

Državno tožilstvo: organ pregona

Sodišče: sodna veja oblasti (razsodi v sporu med posameznikom in "državo", ki jo predstavljata policija in državno tožilstvo)

Kaznivo ravnanje = prekršek + kaznivo dejanje

- Definicije:

Kaznivo dejanje (16. člen KZ-1) = Kaznivo dejanje je človekovo protipravno ravnanje, ki ga zakon zaradi nujnega varstva pravnih vrednot določa kot kaznivo dejanje in hkrati določa njegove znake ter kazen za krivega storilca.

Prekršek (6. člen ZP-1) = Prekršek je dejanje, ki pomeni kršitev zakona, uredbe vlade, odloka samoupravne, lokalne skupnosti, ki je kot tako določeno kot prekršek in je zanj predpisana sankcija za prekršek.

Prekršek neznatnega pomena (6.a člen ZP-1) = Za prekršek neznatnega pomena šteje prekršek, ki je bil storjen v okoliščinah, ki ga delajo posebno lahkega in pri katerem ni nastala oziroma ne bo nastala škodljiva posledica ali je ta neznatna.

Pravna teorija loči 2 merili, na podlagi katerih se zakonodajalec odloči, ali bo določeno ravnanje posameznika določeno kot prekršek ali kaznivo dejanje.

1. Prvo merilo se nanaša na vprašanje, kolikšna je škodljivost oz. nevarnost tistega ravnanja za pravno zavarovano dobrino (pri drogah je to človekovo zdravje, javni red in mir,...). S tem je povezano tudi vprašanje o pomembnosti zavarovane dobrine za človeka in družbo. Skrajšano rečeno, gre za stopnjo nevarnosti določenega ravnanja.
2. Drugo merilo je kvalitativne narave in se nanaša na vprašanje, ali pomeni zadevno ravnanje samo prekršitev predpisa in samo po sebi niti resneje ne ogroža niti ne poškoduje zavarovane dobrine, ali pa je s takšnim ravnanjem zavarovana dobrina neposredno ogrožena ali celo poškodovana.
3. Druga merila: npr. področje družbenega življenja, pogostost takšnih ravnanj, možnosti države za njihovo preprečevanje brez represivnih (kaznovalnih) posegov, ...

- Problematika prekrivanja kaznivih dejanj in prekrškov:

Razmejevanje med prekrški in kaznivimi dejanji je v Sloveniji na splošno težavno, saj zakonodajalec (pre)pogosto istovrstna ali v bistvenem podobna ravnanja opredeli kot prekršek in kot kaznivo dejanje.

V takih primerih je treba uporabiti pravilo o izključitvi postopka o prekršku, ki je opredeljeno v 12. členu Zakona o prekrških (ZP-1). Splošno pravilo v teh primerih je, da odgovornost storilca za hujšo vrsto ravnanja izključuje njegovo odgovornost za milejše ravnanje. Tako se v skladu s prvim odstavkom 12. člena ZP-1 proti storilcu, ki je bil v kazenskem postopku pravnomočno spoznan za krivega kaznivega dejanja, ki ima tudi znake prekrška, ne vodi postopek za prekršek in se mu tudi ne morejo izreči sankcije za prekršek. Enako velja za primere, ko kazenski postopek za kaznivo dejanje, ki ima tudi (vse) znake prekrška, zaradi poravnave (Državni tožilec sme ovadbo ali obtožni predlog za kaznivo dejanje, za katero je predpisana denarna kazen ali zapor do treh let, in za še nekatera druga kazniva dejanja odstopiti v postopek poravnavanja. Poravnavanje vodi poravnalec, ki je pri svojem delu neodvisen, prizadevati pa si mora, da je vsebina doseženega sporazuma v sorazmerju s težo in posledicami kaznivega dejanja. Postopek poravnavanja se sme izvesti le s pristankom osumljenca in oškodovanca. Če je poravnava uspešna, državni tožilec zavrže kazensko ovadbo (prim. 161.a člen

Zakona o kazenskem postopku - ZKP) ni bil uveden ali če je bil storilec pravnomočno oproščen storitve takega kaznivega dejanja. V teh primerih torej ne more priti do dvojnega obravnavanja, niti do dvojnega kaznovanja za prekršek in kaznivo dejanje, ki izhajata iz istega izvršitvenega ravnanja. To se v procesnem smislu zagotavlja s tistim delom prvega odstavka 12. člena ZP-1, v skladu s katerim se postopek o prekršku ne vodi, če je podan sum storitve kaznivega dejanja, ki ima tudi vse znake prekrška, in sicer vse do takrat, dokler ni postopek v zvezi s kaznivim dejanjem končan.

Kadar torej nasilje v družini izpolnjuje znake prekrška in kaznivega dejanja, se postopka o prekršku ne vodi, dokler o zadevi ni odločeno v kazenskem postopku. Če se kazenski postopek konča z obsodilno ali oprostilno sodbo, obravnava za prekršek ni več možna; če pride do izdaje zavrnilne sodbe, pa se bo postopek o prekršku proti posamezniku, ki je bil prej za isto ravnanje kazensko ovaden, oz. v kazenskem postopku lahko izvedel, če bodo še obstajali pogoji zanj (Glede na razmeroma dolgotrajne kazenske postopke namreč obstaja verjetnost, da bo postopek za prekršek med trajanjem kazenskega postopka absolutno zastaral).

Relativno zastaranje postopka o prekršku pa v času, ko traja kazenski postopek za kaznivo dejanje, ki ima tudi znake prekrška, ne teče, saj je kazenski postopek v tem primeru okoliščina, ko se po zakonu postopek o prekršku ne sme začeti ali nadaljevati).

- Relevantni instituti:

162. člen ZKP (odloženi pregon):

(1) Državni tožilec sme s soglasjem oškodovanca odložiti kazenski pregon za kaznivo dejanje, za katero je predpisana denarna kazen ali zapor do treh let in za kazniva dejanja iz drugega odstavka tega člena, če je osumljenec pripravljen ravnati po navodilih državnega tožilca in izpolniti določene naloge, s katerimi se zmanjšajo ali odpravijo škodljive posledice kaznivega dejanja. Te naloge so lahko:

- 1) odprava ali poravnava škode;
- 2) plačilo določenega prispevka v korist javne ustanove ali v dobrodelne namene ali v sklad za povračilo škode žrtvam kaznivih dejanj;
- 3) oprava kakšnega splošno koristnega dela;
- 4) poravnava preživninske obveznosti;
- 5) zdravljenje v ustreznem zdravstvenem zavodu;
- 6) obiskovanje ustrezne psihološke ali druge posvetovalnice;
- 7) upoštevanje prepovedi približevanja žrtvi, kakšni drugi osebi ali dostopa na posamezne kraje.

(2) Zaradi posebnih okoliščin je dopustno odložiti kazenski pregon tudi za kazniva dejanja omogočanja uživanja prepovedanih drog ali nedovoljenih snovi v športu po prvem odstavku 187. člena, nasilja v družini po prvem in drugem odstavku 191. člena, zanemarjanja mladoletne osebe in surovega ravnanja po drugem odstavku 192. člena, velike tatvine po 1. točki prvega odstavka 205. člena, zatajitve po četrtem odstavku 208. člena, izsiljevanja po prvem in drugem odstavku 213. člena, poslovne goljufije po prvem odstavku 228. člena, poškodovanja tuje stvari po drugem odstavku 220. člena in zlorabe negotovinskega plačilnega sredstva po drugem odstavku 246. člena Kazenskega zakonika; če je ovadba podana zoper mladoletnika pa tudi za druga kazniva dejanja, za katera je v Kazenskem zakoniku predpisana kazen zopora do petih let.

(3) Če državni tožilec določi nalogo odprave škode iz 1. točke ali nalogo iz 3. točke prvega odstavka tega člena, izvajanje dela pripravijo in vodijo centri za socialno delo ob sodelovanju državnega tožilca.

(4) Če osumljenec v roku, ki ga določi državni tožilec, izpolni nalogo in povrne stroške v skladu s sedmim odstavkom tega člena, se ovadba zavrže.

(5) V primeru zavrženja ovadbe iz prejšnjega odstavka, oškodovancu ne gredo pravice iz drugega in četrtega odstavka 60. člena tega zakona. O izgubi teh pravic mora državni tožilec poučiti oškodovanca, preden da ta soglasje po prvem odstavku tega člena.

(6) S splošnimi navodili, ki jih izda generalni državni tožilec, se določijo način in roki izvršitve nalog iz prvega odstavka tega člena, nadzor nad izvajanjem ter podrobneje opredelijo posebne okoliščine iz drugega odstavka tega člena, ki vplivajo na odločitev državnega tožilca o odložitvi kazenskega pregona.

(7) Osumljenec in oškodovanec nosita vsak svoje stroške postopka odloženega pregona, razen, če se dogovorita, da bo osumljenec oškodovancu povrnil njegove stroške. Stroški izvrševanja nalog iz prvega odstavka tega člena niso stroški kazenskega postopka.

XIX.a poglavje: PREDOBRAVNAVNI NAROK

285.a člen

(1) Po pravnomočnosti obtožnice predsednik senata razpiše predobravnavni narok, na katerem se obtoženec izjavi o krivdi ter o nadaljnjem poteku kazenskega postopka. Na narok se povabijo stranke in zagovornik. Glede vabiljenja in javnosti se smiselno uporabljajo določbe o vabiljenju na glavno obravnavo in javnosti glavne obravnave.

(2) O naroku se sestavi zapisnik, ki ga podpišejo navzoče osebe.

(3) V vabilju na narok iz prvega odstavka se obdolženec pouči:

1. da se bo na naroku lahko izjavil o tem, ali krivdo za kaznivo dejanje po obtožbi priznava ali ne priznava;
2. da je udeležba na predobravnavnem naroku, razen v primeru iz četrtega odstavka, obvezna, in da se bo lahko zoper obtoženca, če se brez opravičenega razloga naroka ne bo udeležil, odredila privedba ali pripor;
3. da bo obtoženec na naroku, če ne prizna krivde, lahko predlagal izločitev predsednika senata, izločitev dokazov, dokaze, ki naj jih sodišče izvede na glavni obravnavi ter podal druge procesne predloge in se izjavil o načinu poteka glavne obravnave;
4. da bo imel obtoženec v nadaljnjem poteku kazenskega postopka pravico dajati dokazne in druge predloge ter zahtevati izločitev predsednika senata in izločitev dokazov le pod pogojem, da navede utemeljene razloge, zakaj jih ni podal na tem naroku;
5. da se s priznanjem krivde, ki se ne more preklicati, obtoženec odpoveduje pravici, da sodišče odloča o obtožbi na glavni obravnavi ter da bo dokazni postopek izveden le glede tistih okoliščin, ki so pomembne za izrek kazenske sankcije;
6. da ima pravico vzeti si zagovornika, ki je lahko navzoč na naroku.

(4) Če na predobravnavni narok ne pride obtoženec, ki je zoper obtožnico vložil ugovor, se narok ne opravi in se šteje, da krivde po obtožbi ne priznava, da se odpoveduje možnosti dogovora o načinu poteka glavne obravnave, ki bo razpisana na podlagi pravnomočne obtožnice, in da posledice iz 3. in 4. točke prejšnjega odstavka veljajo tudi zanj.

(5) Če je soobtožencev več, se predobravnavni narok lahko izvede z vsakim obtožencem posebej.

285.b člen

(1) Narok, na katerem se obdolženec izjavi o krivdi, se sme opraviti le v navzočnosti obeh strank in zagovornika, kadar je obvezna obramba z zagovornikom.

(2) Če državni tožilec ne pride na narok, se le-ta preloži in o tem obvesti Vrhovno državno tožilstvo.

(3) Če na narok ne pride obtoženec ali zagovornik, se narok preloži. Za zagotovitev navzočnosti na naroku, kadar je obvezen, sme predsednik senata zoper obtoženca odrediti privedbo ali pripor pod enakimi pogoji kot veljajo za glavno obravnavo; če na narok ne pride zagovornik, ga lahko predsednik senata kaznuje z denarno kaznijo, določeno v 78. členu tega zakona.

(4) Na naroku predsednik senata ugotovi, ali je obtoženec razumel vsebino obtožbe in ga pouči po določbah 3. do 5. točke tretjega odstavka prejšnjega člena, nato pa ga pozove, da se izjavi, ali krivdo po obtožbi priznava ali ne priznava.

(5) Če predsednik senata ugotovi, da obtoženec pouka iz prejšnjega odstavka ni razumel, se mu postavi zagovornika po uradni dolžnosti do konca predobravnavnega naroka in narok preloži.

(6) Izjave o priznanju krivde ne more namesto obtoženca podati njegov zagovornik.

285.c člen

(1) Če obtoženec izjavi, da krivdo po obtožbi priznava, predsednik senata presodi:

1. ali je obtoženec razumel naravo in posledice danega priznanja;
2. ali je bilo priznanje dano prostovoljno;
3. ali je priznanje jasno in popolno ter podprto z drugimi dokazi v spisu.

(2) Po presoji pogojev iz prvega odstavka predsednik senata s sklepom odloči, ali obtoženčevo priznanje sprejme ali zavrne. Zoper ta sklep, ki se zapiše v zapisnik, ni pritožbe.

(3) Priznanja krivde, ki ga je predsednik senata sprejel, obtoženec ne more preklicati. Izjavo, da krivde ne priznava, pa obtoženec v nadaljevanju postopka lahko spremeni in krivdo prizna.

(4) Ob priznanju krivde se obtoženec lahko izjavi, ali pripozna premoženjskopravni zahtevek oškodovanca.

(5) Po sprejetem priznanju krivde predsednik senata pozove stranki, da predlagata, kateri dokazi naj se izvedejo na naroku za izrek kazenske sankcije, se izjavita o sestavi sodišča pri opravi tega naroka ter hkrati določijo datum tega naroka. Stranki in zagovornika se opozori, da se bo narok, če nanj ne bodo prišli in svojega izostanka ne bodo opravičili, opravil v njihovi nenavzočnosti. Dano opozorilo se zapiše v zapisnik.

(6) Na predlog strank in če predsednik senata oceni, da so izpolnjeni vsi pogoji, se lahko narok za izrek kazenske sankcije opravi takoj po sprejetem priznanju krivde.

(7) Če je obtoženec obtožen za več kaznivih dejanj in prizna krivdo samo za nekatera, se o obtožbi odloči z eno odločbo, po opravljeni glavni obravnavi. Če je to smotno, sme predsednik senata tudi odločiti, da se postopek glede tistih kaznivih dejanj, za katera je obtoženec krivdo priznal in je bilo priznanje sprejeto, nadaljuje po 285.č členu, postopek glede kaznivih dejanj, za katera krivde ni priznal, pa se izloči in dokonča posebej.

285.č člen

(1) Narok za izrek kazenske sankcije opravi sodišče v taki sestavi kot pri odločanju o obtožnici na glavni obravnavi, razen če sta se stranki sporazumeli, da ga opravi predsednik senata.

(2) Oškodovancu, ki ni vabljen kot prič in še ni bil obveščen, da sme podati predlog za uveljavitev premoženjskoprnega zahtevka, se sporoči, da ima pravico biti navzoč na naroku ter uveljavljati pravice, ki jih ima po določbah tega zakona na glavni obravnavi. Sodišče sme oškodovanca še pred predobravnavnim narokom obvestiti, da sme podati tak predlog.

(3) Narok je javen. Javnost se lahko izključi le ob pogojih in po postopku, ki veljajo za izključitev javnosti glavne obravnave.

(4) Narok se izvede s smiselno uporabo določb tega zakona o glavni obravnavi, s tem, da predsednik senata prebere sklep sodišča o sprejemu priznanja krivde, v dokaznem postopku pa se izvajajo le dokazi, ki so pomembni za izrek kazenske sankcije. Obtožencu je treba omogočiti, da se izjavi o vseh okoliščinah, ki so pomembne za izrek kazenske sankcije.

(5) Državni tožilec lahko v končni besedi v korist obtoženca spremeni predlog za izrek kazenske sankcije.

(6) V sodbi, s katero se obtoženec spozna za krivega, sodišče ne more izreči strožje kazenske sankcije, kot jo je predlagal državni tožilec. Glede sodbe se smiselno uporabljajo določbe XXII. poglavja tega zakona, razen glede obrazložitve izreka o krivdi, ki se omeji samo na ugotovitev, da je obtoženec priznal krivdo pred predsednikom senata, ki je dano priznanje sprejel.

285.d člen

(1) Če obtoženec na naroku iz 285.b člena izjavi, da krivde po obtožbi ne priznava, lahko navede, katera dejstva v obtožbi priznava. Če se obtoženec o krivdi noče izjaviti, ali če sodišče njegovega priznanja ni sprejelo, se šteje, da krivde ne priznava.

(2) Po izjavi obtoženca o obtožbi ga predsednik senata pozove, da predlaga dokaze, ki naj se izvedejo na glavni obravnavi, poda druge procesne predloge in predlaga izločitev nedovoljenih dokazov.

(3) Predlogi iz prejšnjega odstavka morajo biti konkretizirani in obrazloženi. Če se predlaga izločitev dokaza, je treba navesti razloge, zakaj naj bi bil v obtožnici predlagan dokaz nedovoljen; glede dokazov, ki naj jih sodišče izvede na glavni obravnavi, pa je treba navesti, katera dejstva se želi z njimi dokazovati.

(4) Državni tožilec ima pravico podati odgovor na predloge obrambe.

285.e člen

(1) O predlogih obrambe za izločitev nedovoljenih dokazov odloči predsednik senata po opravljenem naroku iz 285.b člena. Če zaradi zapletenosti zadeve ali ker v pisnem gradivu v spisu ni dovolj podatkov to ni mogoče, sme predsednik senata pred odločitvijo izvesti potrebne dokaze.

(2) O predlogu iz prejšnjega odstavka odloči predsednik senata s posebnim sklepom. Zoper ta sklep je dopustna pritožba, o kateri odloči sodišče druge stopnje. Po pravnomočnosti sklepa se izločeni dokazi zaprejo v poseben ovitek in shranijo ločeno od drugih spisov.

(3) Če stranke ne predlagajo izločitve dokazov, predsednik senata pa ugotovi, da so v spisih zapisniki, obvestila ali drugi dokazi, ki se po določbah 83. člena tega zakona morajo izločiti, ravna po prejšnjem odstavku.

(4) O drugih procesnih predlogih strank odloči predsednik senata, če je pristojen za odločanje in če je to smotno glede na stanje zadeve.

285.f člen

(1) Obtoženca, ki krivde po obtožbi na predobravnavnem naroku ne priznava, predsednik senata pouči o možnostih dogovora za hitrejši potek in končanje glavne obravnave, če se odpove določenim pravicam, ki jih ima po tem zakonu.

(2) Na podlagi izjave obtoženca in po zaslišanju državnega tožilca sme predsednik senata odločiti:

1. da se takoj določi dan, ura in kraj glavne obravnave in se šteje, da so bile stranke in zagovornik na glavno obravnavo pravilno vabljeni;
2. da obtožencu namesto senata v predpisani sestavi sodi sodnik posameznik okrožnega sodišča;
3. da se bo v primeru, če obtoženec brez opravičenega razloga ne bo prišel na glavno obravnavo, le-ta lahko opravila v njegovi nenavzočnosti, razen če senat oceni, da je njegova navzočnost nujna;
4. da se določene priče ali izvedenca ne bo vabilo na glavno obravnavo, temveč se bo zapisnik o njunem zaslišanju oziroma pisni izvid in mnenje prebral.

XXVI.a podglavje: SPORAZUM O PRIZNANJU KRIVDE

450.a člen

(1) Obdolženec, zagovornik in državni tožilec lahko v kazenskem postopku predlagajo nasprotni stranki sklenitev sporazuma o obdolženčevem priznanju krivde za storjeno kaznivo dejanje. Sklenitev takega sporazuma sme predlagati državni tožilec tudi pred pričetkom kazenskega postopka, če je podan utemeljen sum, da je osumljenec storil kaznivo dejanje, ki bo predmet postopka. V tem primeru mora državni tožilec, ki predlaga sklenitev sporazuma, osumljenca pisno seznaniti z opisom dejanja in pravno kvalifikacijo kaznivega dejanja, glede katerega predlaga sklenitev sporazuma. Če osumljenec še ni bil zaslišan, ga mora poučiti o pravicah iz četrtega odstavka 148. člena tega zakona.

(2) Če stranki soglašata z možnostjo, da se kazenski postopek konča na podlagi sporazuma o priznanju krivde, osumljenec oziroma obdolženec pa nima zagovornika, mu predsednik sodišča na predlog državnega tožilca za postopek pogajanj postavi zagovornika po uradni dolžnosti. V primeru sklenitve sporazuma opravlja postavljeni zagovornik to dolžnost do pravnomočno končanega kazenskega postopka, sicer pa se ga razreši, ko državni tožilec obvesti predsednika sodišča, da postopek pogajanj ni bil uspešen. Nagrada in potrebni izdatki postavljenega zagovornika za postopek pogajanj so stroški kazenskega postopka, o njihovem začasnem vnaprejšnjem izplačilu na podlagi tretjega odstavka 92. člena tega zakona odloča sodišče.

(3) Če je podan predlog po prvem odstavku tega člena, se stranki lahko pogajata o pogojih priznanja krivde za kaznivo dejanje, za katero se vodi predkazenski oziroma kazenski postopek zoper osumljenca oziroma obdolženca ter o vsebini sporazuma. Državni tožilec se sme pogajati tudi samo z zagovornikom, če osumljenec oziroma obdolženec s tem soglaša.

(4) Sporazum o priznanju krivde mora biti sklenjen v pisni obliki in ga podpišeta stranki in zagovornik. Kaznivo dejanje, za katero je sklenjen sporazum, mora biti opisano na način, kot se zahteva za opis dejanja v obtožnici (2. točka prvega odstavka 269. člena). Sporazum se priloži k vloženi obtožnici oziroma obtožnemu predlogu; če pride do sklenitve sporazuma kasneje, ga mora državni tožilec predložiti sodišču takoj, vendar najpozneje do začetka glavne obravnave.

(5) Če do sklenitve sporazuma ne pride, se iz spisa izločijo vse listine, ki se nanašajo na postopek pogajanj.

450.b člen

(1) S sporazumom, s katerim obdolženec prizna krivdo za vsa ali nekatera kazniva dejanja, ki so predmet obtožbe, se obdolženec in državni tožilec lahko dogovorita:

1. o kazni oziroma opozorilni sankciji in o načinu izvršitve kazni;
2. o odstopu državnega tožilca od kazenskega pregona, za kazniva dejanja obdolženca, ki niso zajeta s priznanjem;
3. o stroških kazenskega postopka;
4. o izpolnitvi kakšne druge naloge.

(2) Predmet sporazuma o priznanju krivde ne morejo biti pravna opredelitev kaznivega dejanja, varnostni ukrepi, kadar so obvezni ter odvzem s kaznivim dejanjem pridobljene premoženjske koristi, razen način odvzema.

(3) O tem, kar ni ali ne sme biti predmet sporazuma, odloči sodišče na naroku iz 285.č člena tega zakona.

450.c člen

(1) Sporazum o kazni vsebuje vrsto in višino oziroma čas trajanja kazni, ki naj se izreče obdolžencu za storjeno kaznivo dejanje. Dogovorjena kazen mora biti v mejah predpisane kazni; izrek omiljene kazni in način izvršitve kazni se sme v sporazumu predlagati le ob pogojih in v mejah, ki so predpisani v kazenskem zakonu.

(2) Če so podani zakonski pogoji, se stranki lahko dogovorita, da se obdolžencu namesto kazni izreče opozorilna sankcija. Dogovorjena opozorilna sankcija mora vsebovati vse sestavine, ki se po določbah kazenskega zakona zahtevajo za izrek take sankcije.

(3) O odstopu od kazenskega pregona za kazniva dejanja, ki niso zajeta s sporazumom o priznanju krivde, se sme državni tožilec z obdolžencem dogovoriti le, če gre za kazniva dejanja iz prvega in drugega odstavka 162. člena tega zakona in če s tem soglaša oškodovanec. Kaznivo dejanje, glede katerega državni tožilec odstopi od pregona mora biti v sporazumu čimbolj natančno opisano, z navedbo njegove pravne opredelitve. Soglasje oškodovanca se priloži sporazumu.

(4) V sporazumu o priznanju krivde se stranki lahko dogovorita, da se obdolženec, ne glede na določbe 94., 95. in 97. člena tega zakona, oprosti plačila oziroma povrnitve vseh ali dela stroškov kazenskega postopka. V tem primeru stroški kazenskega postopka bremenijo proračun.

(5) Obdolženec se s sporazumom o priznanju krivde lahko tudi zaveže, da bo najpozneje do predložitve sporazuma sodišču oškodovancu poravnal škodo, povzročeno s kaznivim dejanjem, poravnal svojo preživitvinsko obveznost ali izpolnil kakšno drugo nalogo iz prvega odstavka 162. člena tega zakona.

450.č člen

(1) O sporazumu o priznanju krivde, ki ga je obdolženec sklenil z državnim tožilcem, odloča sodišče, pred katerim teče kazenski postopek, na predobravnavnem naroku, če je bil sporazum sklenjen pozneje, pa na glavni obravnavi.

(2) Ko sodišče odloča o sklenjenem sporazumu o priznanju krivde, presodi:

1. ali je sporazum v skladu z določbami 450.a, 450.b in 450.c člena tega zakona in
2. ali so glede priznanja krivde izpolnjeni pogoji iz prvega odstavka 285.c člena tega zakona.

(3) Če sodišče ugotovi, da kateri izmed pogojev iz prejšnjega odstavka ni podan, ali da obdolženec ni izpolnil obveznosti iz petega odstavka prejšnjega člena, sporazum s sklepom zavrne in nadaljuje postopek, kot da je obtoženec izjavil, da krivde po obtožbi ne priznava. Če sodišče presodi, da so izpolnjeni vsi pogoji, sprejme sklep, da se sporazum o priznanju krivde sprejme in nadaljuje postopek smiselno, kot da je obtoženec izjavil, da priznava krivdo po obtožbi (285.č člen).

(4) Zoper sklep iz prejšnjega odstavka ni pritožbe.

Sankcije za prekršek (4. člen ZP-1):

(1) Za storjeni prekršek se ob pogojih iz tega zakona izreče predpisana sankcija ali opozorilo.

(2) Sankcije za prekrške so:

- globa;
- opomin;
- kazenske točke v cestnem prometu s prenehanjem veljavnosti vozniškega dovoljenja in prepovedjo uporabe vozniškega dovoljenja;
- prepoved vožnje motornega vozila;
- izgon tujca iz države;
- odvzem predmetov;
- izguba ali omejitev pravice do sredstev iz proračuna Republike Slovenije in proračunov samoupravnih lokalnih skupnosti;
- izločitev iz postopkov javnega naročanja;
- vzgojni ukrepi.

Opomin (21. člen ZP-1):

(1) Opomin sme prekrškovni organ in sodišče izreči za prekršek, storjen v takih olajševalnih okoliščinah, ki ga delajo posebno lahkega.

(2) Opomin se sme izreči tudi, če je prekršek v tem, da ni bila izpolnjena predpisana obveznost, ali je bila s prekrškom povzročena škoda, storilec pa je pred izdajo odločbe oziroma sodbe o prekršku izpolnil predpisano obveznost oziroma popravil ali povrnil povzročeno škodo.

Opozorilo (53. člen ZP-1):

(1) Pooblaščen uradna oseba prekrškovnega organa lahko namesto izreka sankcije, kršitelja opozori, če je storjeni prekršek neznatnega pomena in če pooblaščen uradna oseba oceni, da je glede na pomen dejanja opozorilo zadosten ukrep.

(2) Pooblaščen uradna oseba iz prejšnjega odstavka kršitelju hkrati z opozorilom predstavi storjeni prekršek.

(3) Prekrškovni organ lahko vodi evidenco izrečenih opozoril, vendar pri tem ne sme obdelovati osebnih podatkov.

Splošna pravila za odmero sankcije (26. člen ZP-1):

(1) Storilcu prekrška se odmeri sankcijo v mejah, ki so določene s predpisom za storjeni prekršek, glede na težo prekrška in storilčevo malomarnost ali naklep.

(2) Pri tem se upoštevajo vse okoliščine, ki vplivajo na to, ali naj bo sankcija manjša ali večja (olajševalne in obteževalne okoliščine), zlasti pa: stopnjo storilčeve odgovornosti za prekršek, nagibe, iz katerih je prekršek storil, stopnjo ogrožanja ali kršitve zavarovane dobrine, okoliščine, v katerih je bil prekršek storjen, prejšnje življenje storilca, njegove osebne razmere, njegovo obnašanje po storjenem prekršku, zlasti, ali je poravnal škodo.

(3) Pri odmeri globe se upošteva tudi storilčevo premoženjsko stanje, višino njegove plače, njegove druge dohodke, njegovo premoženje in njegove družinske obveznosti, pri prekrških s področja davkov in carin pa tudi sorazmerje višine globe z višino prikrajšane dajatve.

(4) Sankcije, izrečene za prej storjeni prekršek, ni mogoče šteti za obteževalno okoliščino, če so od dneva, ko je postala odločba oziroma sodba o prekršku pravnomočna do storitve novega prekrška pretekla več kot tri leta.

(5) Pri odmeri globe pravni osebi in samostojnemu podjetniku posamezniku se upošteva gospodarsko moč in prej izrečene sankcije.

(6) Sodišče sme storilcu odmeriti sankcijo pod mejo, ki je predpisana, če tako določa zakon ali če ugotovi, da so podane posebne olajševalne okoliščine, ki utemeljujejo izrek milejše sankcije. Pri tem sme izreči globo do najnižje mere iz 17. člena tega zakona.

(7) V primerih, ko je z zakonom tako določeno, se lahko storilcu prekrška odpusti globo in druge sankcije.

• PREKRŠKOVNI POSTOPEK v zvezi z drogami:

1. Hitri postopek: vodijo ga prekrškovni organi (policija) in se lahko konča z izdajo odločbe v kateri se določi ena od predvidenih sankcij.
2. Postopek s plačilnim nalogom: gre za posebno obliko hitrega postopka, pri katerem se ne vodi posebnega prekrškovnega postopka, ker je prekrškovni organ sam zaznal prekršek. Konča se s plačilnim nalogom (položnica).

Zoper oba ta postopka je nato mogoča "polovička" ali pa zahteva za sodno varstvo (pritožba), katero nato obravnavajo sodišča, in sicer prekrškovni oddelki Okrajnih sodišč (NI ENAKO kot v primeru kaznivih dejanj po KZ-1, katera obravnavajo Okrožna sodišča!!!)

Hitri postopek (52. člen ZP-1):

(1) O prekrških se odloča po hitrem postopku, razen v primerih, ko ta zakon določa drugače.

(2) Hitri postopek ni dovoljen:

- če predlagatelj rednega sodnega postopka glede na naravo kršitve oceni, da so podani pogoji za izrek stranske sankcije po tem zakonu;
- če je predpisana stranska sankcija prepovedi vožnje motornega vozila;
- če je predpisana stranska sankcija izločitve iz postopka javnega naročanja;
- proti mladoletnim storilcem prekrškov;
- za prekrške s področja obrambnih dolžnosti in za prekrške s področja nezdržljivosti javnih funkcij s pridobitno dejavnostjo; (delno prenehala veljati)
- za prekrške zoper varnost cestnega prometa, za katere je predpisana stranska sankcija kazenskih točk v številu, zaradi katerega se po zakonu storilcu izreče prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja;
- za prekrške s področja političnih strank ter volilne in referendumске kampanje, za nadzor katerih je pristojno Računsko sodišče Republike Slovenije.

(3) V hitrem postopku se storilcu izreče globo v znesku, v katerem je predpisana, če je predpisana v razponu, pa se izreče najnižja predpisana mera globe, če z zakonom ni določeno drugače.

Redni postopek: če niso podani pogoji za hiter postopek, se izvede redni postopke. V teh primerih prekrškovni organ (policija) zbere vsa potrebna obvestila in nato vloži obdolžilni predlog na prekrškovni oddelki okrajnih sodišč (enako kot v primeru pritožbe pri hitrem postopku). Zoper odločbo okrajnega sodišča je nato mogoča pritožba na višje sodišče.

- Opredelitev:

Prekrški: Zakon o proizvodnji in prometu s prepovedanimi drogami (33. člen ZPPPD)

Z denarno kaznijo od 50.000 tolarjev do 150.000 tolarjev ali z zaporom do 30 dni se kaznuje za prekršek, kdor ima v posesti prepovedane droge v nasprotju z določbami tega zakona.

Z denarno kaznijo od 10.000 tolarjev do 50.000 tolarjev ali z zaporom do 5 dni se kaznuje za prekršek, kdor ima v posesti manjšo količino prepovedane droge za enkratno lastno uporabo.

Skladno z določbami zakona o prekrških se sme mileje kaznovati tisti storilec prekrška iz prvega odstavka tega člena, ki ima v posesti manjšo količino prepovedane droge za enkratno lastno uporabo in storilec prekrška iz prejšnjega odstavka, če prostovoljno vstopi v program zdravljenja uživalcev prepovedanih drog ali socialno varstvene programe, ki jih potrđita zdravstveni svet ali svet za droge.

Kaznivo dejanje: Kazenski zakonik (186. in 187. člen):

Neupravičena proizvodnja in promet s prepovedanimi drogami, nedovoljenimi snovmi v športu in predhodnimi sestavinami za izdelavo prepovedanih drog

186. člen

(1) Kdor neupravičeno proizvaja, predeluje, prodaja ali ponuja naprodaj ali zaradi prodaje ali dajanja v promet kupuje, hrani ali prenaša ali posreduje pri prodaji ali nakupu ali kako drugače neupravičeno daje v promet rastline ali substance, ki so razvrščene kot prepovedane droge ali nedovoljene snovi v športu, ali predhodne sestavine, ki se uporabljajo za izdelavo prepovedanih drog, se kaznuje z zaporom od enega do desetih let.

(2) Kdor prodaja, ponuja na prodaj ali brezplačno deli prepovedano drogo, ali nedovoljeno snov v športu, ali predhodno sestavino za izdelavo prepovedanih drog mladoletni osebi, duševno bolni osebi, osebi z začasno duševno motnjo, hujšo duševno zaostalostjo ali osebi, ki je v postopku odvajanja od odvisnosti ali rehabilitacije ali če stori dejanje v vzgojnih ali izobraževalnih ustanovah ali v njihovi neposredni bližini, v zaporih, v vojaških enotah, v javnih lokalih ali na javnih prireditvah, ali stori dejanje iz prvega odstavka javni uslužbenec, duhovnik, zdravnik, socialni delavec, učitelj ali vzgojitelj in pri tem izkorišča svoj položaj ali kdor za izvrševanje omenjenega dejanja uporablja mladoletne osebe se kaznuje z zaporom od treh do petnajst let.

(3) Če je dejanje iz prvega ali drugega odstavka storjeno v hudodelski združbi za izvedbo takih dejanj, ali če je storilec tega dejanja organiziral mrežo prekupčevalcev ali posrednikov, se kaznuje z zaporom od petih do petnajstih let.

(4) Kdor brez pooblastila izdeluje, nabavlja, ima ali daje v uporabo opremo, snovi ali predhodne sestavine, za katere ve, da so namenjene za izdelavo prepovedanih drog ali nedovoljenih snovi v športu, se kaznuje z zaporom od šestih mesecev do petih let.

(5) Prepovedane droge ali nedovoljene snovi v športu in sredstva za njihovo izdelovanje se vzamejo. Prevozna sredstva, uporabljena za prevoz in hrambo drog ali nedovoljenih snovi v športu, se odvzamejo, če imajo za prevoz in hrambo drog ali nedovoljenih snovi v športu posebej prirejene prostore ali če je njihov lastnik vedel ali bi bil mogel vedeti, da bodo uporabljena za tak namen.

Omogočanje uživanja prepovedanih drog ali nedovoljenih snovi v športu.

187. člen

(1) Kdor napelje drugega k uživanju prepovedanih drog ali prepovedanih doping snovi ali mu jih da, da jih uživa on ali kdo drug, ali kdor da na razpolago prostore za uživanje prepovedanih drog ali nedovoljenih snovi v športu ali kako drugače omogoči drugemu, da uživa prepovedane droge ali nedovoljene snovi v športu, se kaznuje z zaporom od šestih mesecev do osmih let.

(2) Kdor stori dejanje iz prvega odstavka proti več osebam, proti mladoletni osebi, duševno bolni osebi, osebi z začasno duševno motnjo, hujšo duševno zaostalostjo ali osebi, ki je v postopku odvajanja od odvisnosti ali rehabilitacije ali če stori dejanje v vzgojnih ali izobraževalnih ustanovah ali v njihovi neposredni bližini, v zaporih, v vojaških enotah, v javnih lokalih ali na javnih prireditvah, ali stori dejanje iz prvega odstavka javni uslužbenec, duhovnik, zdravnik, socialni delavec, učitelj ali vzgojitelj in pri tem izkorišča svoj položaj, se kaznuje z zaporom od enega do dvanajstih let.

(3) Prepovedane droge, nedovoljene snovi v športu in pripomočki za njihovo uživanje se vzamejo.

(4) Dejanje iz prvega in drugega odstavka tega člena ni protipravno, če storilec ravna po programu zdravljenja odvisnosti ali nadzorovane uporabe droge, ki je v skladu z zakonom potrjen in se izvaja v okviru ali pod nadzorom javnega zdravstva.

Policija	->	Državno tožilstvo	->	Sodišče
- odkrivanje kaznivih ravnanj		- pregon kaznivih ravnanj (možnost umika obdolžilnega predloga ali obtožnega akta)		sojenje
= prekrškovni organ: - izrek globe v hitrem prekrškovnem postopku - vložitev obdolžilnega predloga na Okrajno sodišče v rednem prekrškovnem postopku		- možnost vložitve obdolžilnega predloga na Okrajno sodišče v primeru, da prekrškovni organ oceni, da ne gre za prekršek (izjemno redko v praksi)		Okrajno sodišče
- vložitev ovadbe na drž. tožilstvo v primeru storitve kaznivega dejanja		- po prejemu ovadbe vloži obtožni akt na Okrožno sodišče		Okrožno sodišče

